

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fel évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronánál kapják a lapot
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8. a vasárnapból 16 fillér.

Főmunkatárs:
dr. Matkovich Tivadar.
Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Csalánokön: pénteken, vasárnap és holtón a lapok az utcán is árusítanak.

Jeszzenszky Sándor.

A nemzeti munkapártnak egy oszlopos tagja dőlt ki e hó 9-én a nemes küzdők sorából. Jeszenszky Sándor, miniszterelnöki államtitkár, aki hosszúságos betegeskedés után, de váratlanul hunyt el budapesti lakásán. A megboldogult ama hazafiak és államférfiak egyike volt, akiket nem a személyük ünneplésével kielégített hűség serkent a tevékenységre, az áldozatkész munkálkodásra, hanem a kötelességtudás, a hazáját jól szolgálni igyekvő vágy és törekvés, minélfogva mint a jó gépész a hajó bensejében láthatatlanul fáradságát a hajót mozgató gépezet vezetésén, előmozdítja a hajó sikerét és örökdiának annak és személyének biztossága felett feltűnni vágyás, reklámhajászás nélkül, azonképpen fáradság Jeszenszky az ő nagy tudásával és szervező képességével hazája javán. Több képviselőválasztást országsherte ő vezetett. Ilyenkor idegromboló és idegbontó emberfeletti, nemcsak pszichikai hanem fizikai munkát végzett, amellyel nagy szolgálatokat tett s hervadhatatlan érdemeket szerzett a politikai élet terén.

Mint ember nemeslelkű, előkelő gondolkozású, jószívű, igazi ur volt, ami finom és lekötő modorával még azokban is a tisztelet érzetét keltette fel, akik egyébként mint a közélet egyik exponált, előkelő tagjának ellenfelei voltak és ellene küzdöttek.

Március 15.

Ez év március hónapja, amelyre a naptárak a tavasz kezdetét terminálják, ama nagy napig, amelyen e sajtóságos véletlen vagy végzettség következtében az ó-kortól fogva annyi nevezetes és nagy horderejű eseményt jegyez fel a történelem, inkább a télnak arculatát mutatta, mintsem olyat, amelyet a tavasz születésnapjának évfordulóján képzelni és várni lehet. Az élet zsendülése helyett a halál dúló hatalmát látják már a borzadásra is elfásult szemünk; s a fakadásra kész bimbók fejlődése helyett a kiontott vérnek rettenetes rózsáit.

Igen! A mai napon, amelyen ez előtt 69 évvel a szabadság atributeit és biztosítékait megszerzett magyar nemzet örömmünnepet ült s a lelkesedés hangjától visszhangzott az

ország határai, most embergyilkoló fegyverek döbbenésének ereje reszketett meg a levegőt és azok sziveit, akiknek már vagy van siratni való halottjuk a harcok mezejének véreire itatott rögei alatt, vagy rettegnék attól, hogy leszen.

És ha belegondolunk az események történelmi feltételeibe s azokat méltatjuk és bírájuk, az említett múlt és a mai események között, azok külső megnyilvánulásának ellentmondó volta dacára megtaláljuk a nexust, ami őket összetűzi.

A magyar nemzet bölcs és hazafias politikai vezéreinek vezetése alatt mindig féltékenyen őrizte az ő szabadságát; vérevel és életével is, ha a körülmények úgy kívánták. Tette ezt azért, mert a nemzet egy része tudta, más része pedig őszönyszerűleg érezte, hogy számra csak egyen, rokonok nélkül ide érkeve Európa nagy népei közé, amelyeket csoportokként a faji összetartozandóság erős kötelékei fűznek össze, csak úgy óvhatja meg az önállóságát, sőt a lételet is, ha mindazoknak a szabadsági intézményeknek a birtokában marad, amelyeket Ázsiából kibővítettek és törvényes intézményekkel bástyáztak körül s amelyek az államélet organizmusára azzal a jelentőséggel és hatással bírnak, mint az emberi szervezetre a napfényes levegőn való szabad mozgathatás, a test és lélek megfelelő táplálása.

És minthogy ezeket az előfeltételeket viszont leginkább feltalálhatta és biztosíthatta magának, ha szorosabb összeköttetésbe lép egy olyan másik állammal, amelynek már geográfiai helyzeténél s önmagában szintén kisebb méreteinél fogva a magyar nemzet támogatására szüksége van s a melynek lakosságában a faji amalgamizáló erő kifelé azért nincs meg, mert faji tekintetben bent, önmagában sem homogén elemekből áll, azért részint az adott helyzet szükségképpen következtetésből, részben tudatosan és számítás alapján jött létre az a közjogi viszony, amely Magyarországot Ausztriához fűzi.

Igaz, voltak lappangó velleitásokban, néha nyílt cselekedetekben jelentkező tendenciák a beolvasztásra s a magyar nemzet jogainak megnyirbálására. Ám az ilyen törekvések mindig hajótörést szenvedtek a magyar nemzetnek alkotmányos jogaihoz való szí-

vós ragaszkodásán.

Az is igaz, hogy a paritás e két kapcsolatban levő ország között nem volt tökéletes és a magyar érdekeknek megfelelő minden tekintetben.

Mindeme sérelmeket és fogyatosságokat volt hivatva megszüntetni az 1848. március 15-én ujjaszületett politikai élete a nemzetnek.

Sem az opportunitás, sem a hálás elismerés nem engedi meg, hogy foglalkozzunk ama borulattal, amely a nemzeti élet napfényes egét azután befellegzte. Nem engedi meg, mert az egy nemzet életében csak egy pillanatnak számít a rövid időre történt; mert a nemzetet szívébe fogadott uralkodója és a haza bölcséje által létrehozott új közjogi alakulat, újra elűzte a nemzeti élet fejlődésére nyomasztó ködös párázatot s az alkotmányos élet kiderült égboltozata alatt, most már a lelkesedésen kívüli a higgadt megfontolás bölcsességével megalapozott államélet keretében, az anyagi, szellemi és erkölcsi fejlődés kincseit gyűjthette magának a magyar nemzet.

Megtette. Felhasználta az üdvözült királyunk által feltéve őrzött békének hosszú éveit e célra. Összegyűjtötte emez erőket úgy, hogy őt világrész csodálatát vivta ki ezeknek hatalmas megnyilvánulása a most folyó világháború során.

Ennek az erőnek a forrása tehát a magyar nemzet alkotmányos szabadsága. Ennek a szabadságnak pedig szimbóluma a március 15.

Mikor tehát eme napot megengedi érnünk a magyarok Istene, hálás szívvel adózunk mindazoknak a nagy hazafiaknak, akik ezért éltek s azoknak a hősöknek, akik ezért áldozták az életüket.

A tisztviselők etikája. Így nevezte Jurászek János, a veszprémi kir. törvényszék érdemes elnöke a helyfői megyegyűlésen, lényegében lapunk más helyén ismertetett felszólalásában azt a kötelességet, amely a köztisztviselőt arra ösztönzi, hogy a háború rettenetes csapásai alatt erejét megfeszítve, minden *külön javadalmas nélkül* munkálkodjék a köz javára. Az objektív színvonalon tartott, méltóságos hangon előadott s minden személyi éltől ment beszéd mely benyomást kellett a haligatókban s nem csökkentette a hatást az a körülmény, hogy az annak kapcsán előterjesztett indítvány nem fogadtatott el. Akik az állandó választmányi javaslata mellett szavaztak, azok is tisztelettel hajoltak meg a beszéd magasabb nézőpontja előtt, amely az egyéni meggyőződésnek annál értékesebb megnyilatkozása volt, mert szintén egy köztisztviselő ajkáról hangzott el,

hengereket, vörösréz-mosóüstöket és tűzhely-üstöket, kályhaelőtéteket, parázstartókat, gyümölcsbefőző- (lekvár)üstöket vörös- vagy sárgarézből, sütőformákat, ónból készült korsókat, úrmértékeket, tálakat, tányérokat, tálcákat, fedőket, kanalakat és egyéb háztartási tárgyakat, amelyek akár ónból, akár ónötvetből készülnek. Kereskedőknek és iparosoknak üzleteikből be kell szolgáltatniuk: ugyanezeket a tárgyakat, valamint 2 milliméternél vastagabb sárga- és vörösrézlemezeket, sodronyokat, csöveket, sárgaréz-ajfőkilincseket, kulcsimeket, söntéstálcákat, ócska sárga- és vörösréz-forgácsot minden fémből, kivéve alumíniumot, mindennemű leszerelt fémtárgyakat, sárgarézcsapokat, kutszerelvényeket, ónból és ólomból készült cikkeket, valamint eredeti tömlőket, ón- és ónötveteket, gyertyaformákat, söntéslapokat, orgona-sipokat, szifonfejeket, betűfémeket, horgany-, alumínium-, stb. tárgyakat.

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsonzések, javítás- és
hangtások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.
Avult hangszerek újaként becserőltetnek.

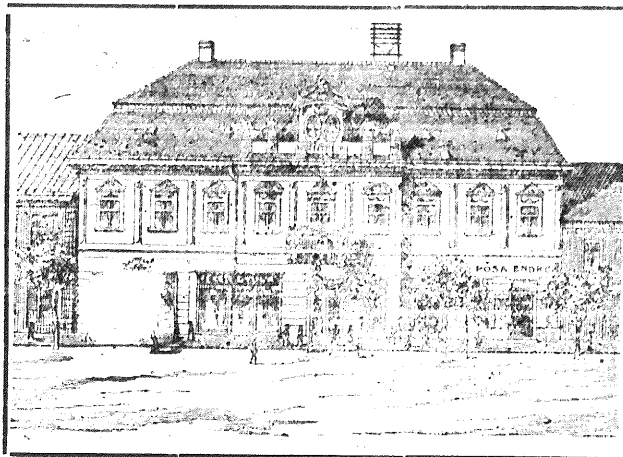
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.